

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET TOPIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 51355/10)

PRESUDA

STRASBOURG

10. listopada 2013.

Ova će presuda postati konačna pod okolnostima navedenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Topić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednica*,

Elisabeth Steiner,

Khanlar Hajiyeu,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Julia Laffranque,

Ksenija Turković,

Dmitry Dedov, *suci*,

i André Wampach, *zamjenik tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 17. rujna 2013.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena ovog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 51355/10) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin, g. Zlatko Topić („podnositelj zahtjeva“) podnio Sudu temeljem članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“) dana 3. kolovoza 2010.

2. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. S. Poldan, odvjetnik iz Rijeke. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva posebno navodi da nije imao pošteno suđenje prema članku 6. stavku 1. i 3. (d) Konvencije jer nije mogao osigurati prisutnost i ispitivanje svjedoka obrane.

4. Dana 5. rujna 2011. Vlada je obaviještena o zahtjevu. Također je odlučeno da će se istovremeno ispitati dopuštenost i osnovanost zahtjeva (članak 29. stavak 1.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnositelj zahtjeva rođen je 1984. i živi u Rijeci.

6. Dana 29. prosinca 2005. Općinsko državno odvjetništvo u Rijeci (dalje u tekstu: „općinsko državno odvjetništvo“) podiglo je pred Općinskim sudom u Rijeci optužni prijedlog protiv podnositelja zahtjeva i još jedne osobe, F. M., pod optužbom za posjedovanje droge.

7. Optužba se temeljila na policijskom izvješću u kojem je navedeno da je podnositelj zahtjeva 1. studenoga 2005. oko 23.30 sati posjedovao 1,2

grama marihuane zamotane u novinski papir koji je bacio u kantu za otpatke kad je vidio da mu se približavaju tri policajca.

8. Dana 23. veljače 2006. Općinski sud u Rijeci je presudom izdao kazneni nalog kojim je podnositelj zahtjeva proglasio krivim za kazneno djelo posjedovanja droge te mu je naložio da plati novčanu kaznu u iznosu od 1.458,00 hrvatskih kuna (HRK).

9. Podnositelj zahtjeva podnio je 13. ožujka 2006. prigovor protiv kaznenog naloga tražeći da Općinski sud u Rijeci provede glavnu raspravu. Od suda je također zatražio da naloži forenzičku analizu DNK ili otisaka prstiju s novinskog papira kako bi se dobio dokaz je li on bio u kontaktu s tim predmetom.

10. Općinski sud u Rijeci održao je raspravu 29. svibnja 2006. Podnositelj zahtjeva na raspravi je zanijekao optužbe i tvrdio da je on u kantu za otpatke bacio limenku piva, a ne paketić marihuane koji je kasnije tamo pronađen. Stoga je odbio potpisati potvrdu o privremenom oduzimanju paketića i zatražio forenzičku analizu DNK ili otiska prsta s paketića.

11. Nakon ispitivanja podnositelja zahtjeva, zamjenik državnog odvjetnika zatražio je od prvostupanjskog suda da pozove tri policajca, J.M., A.B. i S.J.-V., koji su bili prisutni na mjestu događaja, da svjedoče. Branitelj F.M. zatražio je od prvostupanjskog suda da pozove još tri osobe, I.Š., U.V. i T.M., koje su također bile prisutne na mjestu događaja da svjedoče. Podnositelj zahtjeva i njegov branitelj složili su se s prijedlogom zamjenika državnog odvjetnika i branitelja F.M. te nisu podnijeli svoje prijedloge.

12. Općinski sud u Rijeci na istoj je raspravi prihvatio prijedloge stranaka i odlučio saslušati tri policijska službenika i dva druga svjedoka, I.Š. i U.V.

13. Druga je rasprava održana 4. prosinca 2006., a podnositelj zahtjeva je i na njoj ponovno zanijekao sve optužbe protiv sebe. Na raspravu su došla tri policijska službenika, no druga dva svjedoka nisu došla jer je U.V. studirao u inozemstvu, dok je I.Š. bio u vojsci.

14. Policijski službenik A.B. na raspravi je svjedočio da su tijekom redovite ophodnje ugledali skupinu mladih osoba koje su se zadržavale. Kada su im se približili, vidio je da je podnositelj zahtjeva učinio pokret kao da će zavezati uzicu od cipele i u tom je trenutku u kantu za otpatke ubacio paketić. U kanti su pronašli taj paketić i uvidjeli da sadržava zelenu biljnu tvar.

15. Policijski službenik J.M. također je svjedočio da je vidio kako podnositelj zahtjeva baca paketić u kantu za otpatke dok je činio pokret kao da je upravo namjeravao zavezati uzice za cipele. Međutim, J.M. je tada pregledao kantu i pronašao paketić. U kanti se nalazilo i nekoliko limenki piva, no paketić je bio na vrhu sadržaja u kanti. Isključio je mogućnost da je

podnositelj zahtjeva u kantu za otpatke bacio limenku piva jer je vidio kako podnositelj zahtjeva baca paketić.

16. Policijski službenik S.J.-V. svjedočio je jednako kao i ostali policijski službenici. Potvrdio je da je vidio kako podnositelj zahtjeva u kantu za otpatke baca dio novina koji je jedan od njegovih kolega pronašao u kanti.

17. Nakon ispitivanja policijskih službenika, zamjenik državnog odvjetnika nije podnio daljnje dokazne prijedloge, dok je obrana inzistirala na ispitivanju svjedoka I.Š., U.V. i J.M. Prvostupanjski je sud odbio zahtjev za saslušanjem tih svjedoka i zaključio glavnu raspravu, utvrdivši da su sve mjerodavne činjenice dovoljno utvrđene.

18. Općinski sud u Rijeci istoga je dana podnositelja zahtjeva proglasio krivim i osudio ga na kaznu od tri mjeseca zatvora s rokom kušnje od godinu dana. Općinski sud u Rijeci pozvao se na svjedočenja policijskih službenika, potvrde o privremenom oduzimanju predmeta i izvješće forenzičkog vještaka koje potvrđuje da je zelena tvar bila marihuana. U vezi s odbijanjem izvođenja daljnjih dokaza, sud je primijetio:

„Ovaj je sud odbio zahtjev obrane za saslušanjem svjedoka I. Š., U. V. i J. M. jer smatra da su sve mjerodavne činjenice dovoljno utvrđene te bi stoga saslušanje ovih svjedoka bilo suvišno. Zahtjev drugooptuženoga Zlatka Topića za analiziranjem otiska na paketiću također je odbijen jer bi izvođenje tog dokaza, imajući u vidu sve utvrđene činjenice, također bilo suvišno.”

19. Dana 27. prosinca 2006. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv prvostupanjske presude Općinskog suda u Rijeci obrazlažući da je bez svjedoka I.Š., U.V. i J.M. te bez forenzičke analize otiska bilo nemoguće donijeti bilo kakve zaključke o tvrdnji da je podnositelj zahtjeva u kantu za otpatke bacio paketić s drogom.

20. U međuvremenu je 29. kolovoza 2006. do okončanja kaznenog postupka prekinut prekršajni postupak koji je bio pokrenut protiv podnositelja zahtjeva na Prekršajnom sudu u Rijeci, a koji se odnosio na isti događaj. Isti je 21. prosinca 2007. obustavljen zbog zastare.

21. Dana 9. travnja 2009. Županijski sud u Bjelovaru je kao žalbeni sud, nakon što je analizirao podnositeljevu obranu i sve dokaze iz spisa predmeta, odbio podnositeljevu žalbu te potvrdio prvostupanjsku presudu Općinskog suda u Rijeci. Relevantni dio presude glasi:

„... Prvostupanjski je sud ispravno odbio zahtjev obrane za dodatnim dokazima saslušanjem osoba koje su bile u društvu optuženoga te nalaganjem analize otiska na paketiću. Saslušanje svjedoka bio je nevažan zahtjev u smislu članka 322. stavka 4.(2) Zakona o kaznenom postupku, dok analiza otiska prsta nije bila primjenjiva u smislu 322. stavka 4.(3) Zakona o kaznenom postupku s obzirom na činjenicu da s paketića nikad nisu izdvojeni otisci prstiju.”

22. Dana 9. listopada 2009. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, ponavljajući svoje tvrdnje da su njegova prava obrane povrijeđena odbijanjem raspravnog suda da sasluša svjedoke obrane.

23. Dana 13. siječnja 2010. Ustavni sud je podnositeljevu ustavnu tužbu proglasio nedopuštenom kao očigledno neosnovanu. Odluka je podnositeljevu punomoćniku uručena 12. veljače 2010.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

24. Mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010) glase kako slijedi:

Članak 29.

„Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

U slučaju sumnje ili optužbe zbog kažnjivog djela osumnjičenik, okrivljenik ili optuženik ima pravo ...

- da ispituje ili daje ispitati svjedoke optužbe i da zahtijeva da se osigura nazočnost i ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe ...”

25. Mjerodavna odredba Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/1997, 27/1998, 129/2000, 51/2001, 105/2004, 84/2005) navodi:

Članak 173.

„(1) Tko neovlašteno posjeduje stvari ili pripravke koji su propisom proglašeni opojnim drogama, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora koja ne prelazi jednu godinu.”

26. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku koji je tada bio na snazi („Narodne novine“, br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002, 143/2002, 63/2002, 62/2003 i 115/2006) navode:

Članak 321.

„(1) Dokazivanje obuhvaća sve činjenice za koje sud smatra da su važne za pravilno presuđenje ...”

Članak 322.

„(1) Stranke i oštećenik mogu do završetka glavne rasprave predlagati da se izvide nove činjenice i pribave novi dokazi ...

(4) Prijedlog da se pribave novi dokazi može se odbiti ...

2) ako bi činjenica koju bi prema prijedlogu trebalo utvrditi već utvrđena ili nije važna za odlučivanje, odnosno ne postoji povezanost između činjenice koju treba utvrditi i odlučnih činjenica ili se ta povezanost zbog pravnih razloga ne može ustanoviti (nevažni prijedlog)

3) ako postoje razlozi za sumnju da se s predloženim dokazom neka važna činjenica uopće ne bi mogla utvrditi ili bi se to moglo učiniti sa velikim poteškoćama, odnosno

ako se taj dokaz u prijašnjem tijeku postupka nije mogao pribaviti i vjerojatno je da se neće moći pribaviti niti u primjerenom roku (neprikladni prijedlog) ...”

27. Mjerodavne odredbe novog Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/2008, 76/2009, 80/2011, 121/2011, 91/2012, 143/2012) navode:

Članak 502.

„ ...

(2) Odredbe o obnovi kaznenog postupka će se primijeniti i u slučaju kada je podnesen zahtjev za izmjenu pravomoćne sudske odluke na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda prava i sloboda iz Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(3) Zahtjev za obnovom postupka na temelju konačne presude Europskog suda za ljudska prava može se podnijeti u roku od trideset dana od datuma konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava.”

Članak 574.

„ ...

(2) Ako je do stupanja na snagu ovog Zakona donesena kakva odluka protiv koje je po odredbama zakona po kojem je postupak vođen dopušten pravni lijek ili još teče rok za podnošenje pravnog lijeka, ili je pravni lijek podnesen, ali o njemu još nije odlučeno, u tom postupku primijenit će se odredbe zakona po kojem je donesena odluka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(3) Odredbe članka 497. – 508. ovog Zakona na odgovarajući način će se primjenjivati i u postupcima povodom zahtjeva za obnovu kaznenog postupka podnesenima po odredbama Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002, 143/2002, 62/2003 i 115/2006).”

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVAKA 1. I 3. (d) KONVENCIJE

28. Podnositelj zahtjeva je prigovorio da kazneni postupak protiv njega nije bio pošten jer je bio lišen mogućnosti da dokaže svoju obranu i jer mu nije bila osigurana prisutnost i ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe, kako je navedeno u članku 6. stavcima 1. i 3. (d) Konvencije koji glase kako slijedi:

„1. U slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega svatko ima pravo da ... sud pravično, ... ispita njegov slučaj. ...

3. Svatko optužen za kazneno djelo ima najmanje sljedeća prava:

...

(d) da ispituje ili daje ispitati svjedoke optužbe i da se osigura prisustvo i ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe;

A. Dopuštenost

1. Tvrdnje stranaka

29. Vlada je smatrala da podnositelj zahtjeva nije u potpunosti iscrpio domaća pravna sredstva jer nije dostatno obrazložio svoju ustavnu tužbu. Stoga je Ustavni sud njegovu tužbu proglasio nedopuštenom kao očigledno neosnovanu. Dodatno, podnositelj zahtjeva nije podnio kaznenu i disciplinsku prijavu protiv policijskih službenika.

30. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da je tijekom postupka u potpunosti iscrpio sva dostupna pravna sredstva, uključujući ustavnu tužbu pred Ustavnim sudom koja nije proglašena nedopuštenom zbog formalnih nedostataka jer ju je Ustavni sud proglasio očigledno neosnovanom.

2. Ocjena Suda

31. Sud ponavlja da, u skladu s člankom 35. stavkom 1. Konvencije, može rješavati neko pitanje samo nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. Svrha članka 35. jest državama ugovornicama pružiti priliku da spriječe ili isprave navodne povrede protiv njih prije nego ti navodi budu podneseni Sudu (vidi, primjerice, predmet *Hentrich protiv Francuske*, 22. rujna 1994., stavak 33., serija A, br. 296-A te predmet *Remli protiv Francuske*, 23. travnja 1996., stavak 33., *Izvješća* 1996.-II).

32. Neovisno o tome, obveza iscrpljenja domaćih pravnih sredstava zahtijeva samo da podnositelj zahtjeva na uobičajen način iskoristi pravna sredstva koja su učinkovita, dostatna i i raspoloživa u vezi s njegovim prigovorima na temelju Konvencije (vidi predmet *Balogh protiv Mađarske*, br. 47940/99, stavak 30., 20. srpnja 2004. i predmet *John Sammut i Visa Investments Limited protiv Malte* (odl.), br. 27023/03, 28. lipnja 2005.). Postojanje pravnih sredstava mora biti dostatno izvjesno, u praksi kao i u teoriji, jer će im u suprotnom nedostajati potrebna dostupnost i učinkovitost.

33. Stoga članak 35. stavak 1. ne zahtijeva da se iskoriste pravna sredstva koja su nedostatna ili neučinkovita (vidi predmet *Aksoy protiv Turske*, 18. prosinca 1996., stavci 51. – 52., *Izvješća o presudama i odlukama* 1996-VI te predmet *Barta protiv Mađarske*, br. 26137/04, stavak 45., 10. travnja 2007.). Pravna sredstva koja su dostupna stranci na domaćoj razini smatraju se učinkovitima ako sprječavaju navodnu povredu ili njezino nastavljanje, ili ako pružaju primjerenu zadovoljštinu za bilo koju povredu do koje je već došlo (vidi predmet *Mifsud protiv Francuske* (odl.) [VV], br. 57220/00, stavak 17., ESLJP 2002-VIII).

34. Sud primjećuje da se podnositelj zahtjeva tijekom kaznenog postupka protiv njega koristio svim dostupnim domaćim pravnim sredstvima,

uključujući ustavnu tužbu pred Ustavnim sudom u kojoj je obrazložio da je njegovo pravo na pošteno suđenje povrijeđeno time što je Općinski sud u Rijeci odbio saslušati svjedoke obrane. Slijedi da je tijekom domaćeg postupka podnositelj zahtjeva domaćim tijelima dao dovoljno mogućnosti da riješe njegove prigovore na temelju Konvencije.

35. Vezano uz Vladine tvrdnje da podnositelj zahtjeva nije pokrenuo kazneni i disciplinski postupak protiv policijskih službenika, Sud primjećuje da se podnositeljev zahtjev odnosi samo na navodnu poštenost kaznenog postupka koji je u pitanju. Prema mišljenju Suda, takva bi se pitanja trebala razmatrati u kontekstu i tijeku tog postupka, a ne vođenjem drugih postupaka (vidi predmet *Erkapić protiv Hrvatske*, br. 51198/08, stavak 64., 25. travnja 2013.).

36. Imajući u vidu prethodno navedeno pozadinu, Sud odbija Vladin prigovor.

37. Sud smatra da ovaj dio zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. (a) Konvencije. Nadalje primjećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

38. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da je kazneni postupak protiv njega nepošten jer je raspravni sud svoju odluku temeljio samo na dokazima koje je predložila optužba. Istodobno je njegov zahtjev za saslušanjem svjedoka i određivanjem analize otisaka prstiju bio odbijen. Podnositelj zahtjeva objasnio je da je raspravni sud najprije prihvatio njegov zahtjev za saslušanjem svjedoka I.Š., U.V. i J.M., no tada je, nakon što je saslušao iskaze policijskih službenika, promijenio svoju odluku. To je posljedično, ima li se u vidu činjenica da je presuda utemeljena samo na iskazima policijskih službenika, cijeli postupak učinilo nepoštenim. Nije bilo razloga da se ne saslušaju svjedoci I.Š., U.V. i J.M. koji su mogli pružiti važne informacije o slučaju, a raspravni sud nije poduzeo sve potrebne mjere kako bi osigurao njihovu prisutnost na suđenju. Konačno, podnositelj zahtjeva istaknuo je da važne činjenice koje se odnose na optužbe protiv njega nisu bile dovoljno utvrđene. Stoga smatra da postupak protiv njega nije ispunio zahtjeve poštenog suđenja, iako prihvaća da je odluka o tome koje dokaze uzeti u obzir bila na prvostupanjskom sudu.

39. Vlada je smatrala da je kazneni postupak protiv podnositelja zahtjeva, gledano u cjelini, bio pošten. Napose, Vlada je istaknula da je podnositelj zahtjeva aktivno sudjelovao u postupku, da je bio pravno zastupan te da je imao mogućnost pred prvostupanjskim sudom predložiti svoje dokaze i iznijeti argumente, kao i prigovoriti dokazima tužiteljstva. Također je imao pristup svim mjerodavnim materijalima iz spisa predmeta

te mogućnost ispitati sve svjedoke optužbe. Prema Vladinu mišljenju, sve odluke domaćih tijela dostatno su obrazložene i ne ukazuju na nikakvu arbitrarnost. Kad je riječ o podnositeljevom prigovoru da raspravni sud nije saslušao njegove svjedoke, Vlada je istaknula da je raspravni sud pažljivo ispitao je li saslušanje tih svjedoka potrebno te je, nakon što je utvrdio da su sve mjerodavne činjenice dovoljno utvrđene, odbio prijedlog za njihovim saslušanjem. Domaći sudovi naveli su dovoljno razloga za svoje odluke te u tom pogledu nije došlo do povrede podnositeljeva prava na pravično suđenje.

2. Ocjena suda

(a) Opća načela

40. Sud ponavlja da su jamstva sadržana u članku 6. stavku 3., uključujući ona navedena u podstavku (d), sastavni elementi, među ostalima, pojma poštenog suđenja iz članka 6. stavka 1. (vidi predmet *Bönisch protiv Austrije*, 6. svibnja 1985., stavak 29., serija A, br. 92.). Njegov je osnovni cilj, naznačen riječima „pod uvjetima koji važe i za” potpuna „postupovna jednakost stranaka” nekoj stvari. Pod tim uvjetom, nadležnim se nacionalnim tijelima ostavlja odluka o važnosti predloženih dokaza u onoj mjeri u kojoj je ona u skladu s pojmom poštenog suđenja koje dominira čitavim člankom 6. (vidi predmet *Engel i drugi protiv Nizozemske*, 8. lipnja 1976., stavak 91., serija A, br. 22. te predmet *Gregičević protiv Hrvatske*, br. 58331/09, stavak 60., 10. lipnja 2012.).

41. Dopuštenost dokaza je pitanje kojim se prvenstveno uređuje nacionalno pravo. Zadatak Suda na temelju Konvencije nije donositi presude o tome jesu li iskazi svjedoka valjano prihvaćeni kao dokaz u postupku, već utvrditi je li postupak u cjelini, uključujući način na koji su izvedeni dokazi, bio pošten (vidi, među ostalima, predmet *Van Mechelen i drugi protiv Nizozemske*, 23. travnja 1997., stavak 50., *Izvjешća o presudama i odlukama*, 1997-III). Napose, „kao opće pravilo, na nacionalnim je sudovima da ocijene podnesene dokaze, kao i važnost dokaza koje okrivljenici žele predložiti ... Članak 6. stavak 3. (d) im ostavlja, ponovno kao opće pravilo, da ocijene je li prikladno pozvati svjedoke” (vidi predmet *Vidal protiv Belgije*, 22. travnja 1992., stavak 33., serija A, br. 235-B).

42. U skladu s time, nije dostatno da se okrivljenik žali da mu nije bilo dopušteno ispitati određene svjedoke; uz to, on svoj zahtjev mora potkrijepiti objašnjenjem zašto je važno da se saslušaju određeni svjedoci, a njihovi dokazi moraju biti nužni za utvrđivanje istine (vidi predmet *Borisova protiv Bugarske*, br. 56891/00, stavak 46., 21. prosinca 2006.). Stoga, kada prijedlog podnositelja zahtjeva za saslušanjem svjedoka nije neutemeljen i dostatno je obrazložen, važan za predmet optužbe i nedvojbeno bi mogao osnažiti položaj obrane ili čak dovesti do oslobađanja

podnositelja zahtjeva, domaća tijela moraju navesti relevantne razloge za odbijanje takvog zahtjeva (vidi predmet *Polyakov protiv Rusije*, br. 77018/01, stavci 34.–35., 29. siječnja 2009. te *Gregaćević*, prethodno citiran, stavak 68.).

(b) Primjena tih načela na ovaj predmet

43. Sud primjećuje da je podnositelj zahtjeva od samog početka postupka tvrdio da paketić pronađen u kanti za otpatke ne pripada njemu, zbog čega je i odbio potpisati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta i zatražio forenzičku analizu kako bi se pribavili dokazi o tome je li bio u ikakvom dodiru s paketićem (vidjeti prethodne stavke 9. i 10.). Također je tvrdio da je u kantu za otpatke zapravo bacio limenku piva te je, u prilog svojim navodima, inzistirao da se ispituju tri osobe koje su bile očevici događaja (vidi prethodne stavke 11. i 17.). Negirajući optužbe protiv sebe, podnositelj zahtjeva inzistirao je tijekom cijelog postupka na tome da je u kantu za otpatke bacio limenku piva, a ne paketić s drogom.

44. S tim u vezi Sud primjećuje da je jedan od policijskih službenika koji su svjedočili pred raspravnim sudom, štoviše upravo onaj koji je pronašao paketić, potvrdio da je u kanti za otpatke također pronašao i limenke piva, čime je podnositeljeva obrana postala ne u potpunosti neutemeljena ili nevjerojatna (vidi prethodni stavak 15.).

45. Sukladno tomu, iskazi trojice ostalih svjedoka mogli su opovrgnuti iskaze policijskih službenika koji su bili svjedoci optužbe (vidi predmet *Borisova*, prethodno citiran, stavak 47.). U nedostatku bilo kakvih materijalnih dokaza poput otisaka prstiju ili tragova DNK, koji nikad nisu bili izuzeti s paketića iako je obrana to tražila, iskazi tih svjedoka mogli su imati značajnu ulogu u jačanju položaja podnositeljeve obrane ili čak dovesti do oslobađajuće presude za podnositelja zahtjeva (vidi, *inter alia*, predmet *Dorokhov protiv Rusije*, br. 66802/01, stavak 74., 14. veljače 2008.) s obzirom na to da je kazneni sud vezan načelom *in dubio pro reo* (vidi predmet *Melich i Beck protiv Češke Republike*, br. 35450/04, stavak 49., 24. srpnja 2008.).

46. S tim u vezi Sud ponavlja da njegov zadatak nije da odlučuje o krivnji ili nedužnosti podnositelja zahtjeva, ili da utvrđuje jesu li domaći sudovi ispravno utvrdili mjerodavne činjenice i primijenili mjerodavno pravo, već da ispita je li podnositelju zahtjeva bilo zajamčeno pošteno suđenje (vidi predmet *Melich i Beck*, prethodno citirano, stavak 50.). Stoga se ograničava na napomenu da podnositeljev prijedlog za saslušanjem svjedoka nije bio neutemeljen, da je bio važan za predmet optužbe i da je nepobitno mogao učvrstiti položaj obrane ili čak dovesti do oslobađajuće presude za podnositelja zahtjeva, da je iskazima doista bilo potvrđeno da je on u kantu za otpatke bacio limenku piva, a ne paketić s drogom (vidi predmet *Polyakov*, prethodno citirano, stavak 34.).

47. Međutim, raspravni sud je odbio podnositeljev prijedlog samo navodeći da su mjerodavne činjenice dovoljno utvrđene (vidi prethodne članke 17. i 18.), što se samo po sebi ne može smatrati obrazloženom odlukom (vidi predmete *Gregaćević*, stavak 56., i *Polyakov*, stavak 35., prethodno citirano) te može ukazivati da su iskazi svjedoka koje je domaći sud saslušao bili jednostrani (vidi predmet *Borisova*, prethodno citirano, stavak 48.).

48. Sud stoga smatra da je raspravni sud, odbijanjem svih prijedloga obrane i prihvaćanjem svih navoda i dokaznih prijedloga tužiteljstva, stvorio nepoštenu prednost u korist tužiteljstva te je podnositelju zahtjeva posljedično uskratio svaku praktičnu mogućnost da učinkovito ospori optužbe protiv sebe.

49. Sukladno tomu, došlo je do povrede članka 6. stavaka 1. i 3. (d) Konvencije.

II. OSTALE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

50. Konačno, podnositelj zahtjeva je prigovorio na temelju članka 4. Protokola br. 7., navodeći da mu se, suprotno načelu *ne bis in idem*, za isto kazneno djelo sudilo i u prekršajnom i u kaznenom postupku.

51. Sud primjećuje da podnositelj ni u jednom trenutku nijednim pravnim lijekom pred nacionalnim tijelima tijekom postupka u pitanju nije prigovorio u vezi s navodnim kršenjem načela *ne bis in idem*. U tim uvjetima, Sud ne može nagađati kakav bi bio ishod postupka da je podnositelj podnio prigovor koji sad podnosi pred Sudom.

52. S tim u vezi, Sud ponavlja da prigovor koji mu se podnosi mora najprije biti podnesen prikladnim nacionalnim sudovima, barem u svojoj biti, u skladu s formalnim zahtjevima domaćeg prava i unutar propisanih vremenskih ograničenja. Bilo kakav drugačiji stav ne bi bio u skladu s supsidijarnim karakterom sustava Konvencije (vidi predmet *Gavril Yosifov protiv Bugarske*, br. 74012/01, stavak 42., 6. studenoga 2008.).

53. Sukladno tomu, budući da podnositelj zahtjeva prigovor koji je podnio Sudu nije prethodno podnio nacionalnim tijelima, nije iscrpio sva domaća pravna sredstva prema članku 35. stavku 1. Konvencije.

54. Slijedi da ovaj prigovor mora biti odbačen u skladu s člankom 35. stavcima 1. i 4. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih lijekova.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

55. Članak 41. Konvencije navodi:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.”

A. Šteta

56. Podnositelj zahtjeva potraživao je 100.000,00 eura (EUR) na ime nematerijalne štete.

57. Vlada je podnositeljev zahtjev smatrala pretjeranim, neosnovanim i nepotkrijepljenim.

58. Imajući u vidu sve okolnosti ovog predmeta, Sud prihvaća da je podnositelj zahtjeva pretrpio nematerijalnu štetu koja se ne može nadoknaditi samo utvrđivanjem povrede. Donoseći svoju ocjenu na pravičnoj osnovi, Sud podnositelju zahtjeva dodjeljuje 4.000,00 eura (EUR) na ime nematerijalne štete plus sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

B. Troškovi i izdaci

59. Podnositelj zahtjeva također je potraživao 10.000,00 hrvatskih kuna (HRK) za troškove i izdatke nastale pred Sudom.

60. Vlada je podnositeljev zahtjev smatrala neosnovanim i nepotkrijepljenim.

61. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj je dokazano da ih je stvarno i nužno pretrpio te da je njihov iznos razuman. U ovom predmetu, uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje i navedene kriterije, Sud smatra da je razumno dodijeliti iznos od 1.300,00 eura (EUR) za troškove i izdatke u postupku pred Sudom uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva na taj iznos.

C. Zatezna kamata

62. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrdjuje* da je prigovor koji se odnosi na nedostatak poštenosti kaznenog postupka prema članku 6. stavcima 1. i 3. (d) Konvencije dopušten, dok je ostatak zahtjeva nedopušten;
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavaka 1. i 3. (d) Konvencije;
3. *Presuđuje*
 - (a) da tužena država treba isplatiti podnositelju zahtjeva, u roku od tri mjeseca od datuma kada presuda postane konačna u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja:
 - (i) 4.000,00 eura (EUR) (četiri tisuće eura), uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati, na ime nematerijalne štete;
 - (ii) 1.300,00 eura (EUR) (jedna tisuća tri stotine eura), uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati, na ime troškova i izdataka;
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
4. *Odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 10. listopada 2013. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika suda.

André Wampach
Zamjenik tajnika

Isabelle Berro-Lefèvre
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Company
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Radnička cesta 22, 10 000 Zagreb

